
Vastgesteld verslag Stuurgroep Holwerd aan Zee (HaZ) d.d. 3 juni 2022

Aanwezig 3 juni 2022:

- Klaas Fokkinga, gedeputeerde provincie Fryslân (voorzitter)
- ██████████ (verbinder)
- ██████████ Stichting Holwerd aan Zee
- Pieter Braaksma, Gemeente Noardeast-Fryslân (wethouder)
- ██████████ Wetterkip Fryslân (DB)
- ██████████ Vogelbescherming Nederland (lid Kernteam)
- ██████████ Rijkswaterstaat Noord-Nederland
- ██████████ LTO-Noord
- ██████████ Provincie Fryslân
- ██████████ Provincie Fryslân (notulist)

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda:

Opening:

Gedeputeerde Fokkinga heet iedereen hartelijk welkom.

De heer Braaksma, wethouder Noardeast-Fryslân, is vandaag voor het eerst aanwezig daarom volgt er een kort voorstel rondje.

In dit overleg zijn 2 zaken aan de orde:

1. Communicatieadvies aan stuurgroep HaZ tot en met Go/No go advies project (stuk is als bijlage verzonden aan de deelnemers)
2. documentaire HUMAN: er is een verzoek binnengekomen om mee te werken aan een documentaire over HaZ.

Besluit:

- De agenda wordt vastgesteld.

2. Ter vaststelling:

Communicatie: persconferentie:

██████████ geeft een aanvulling op het advies en licht toe wat er 2 juni is besproken in het Kernteam: Gesteld wordt dat direct na de stuurgroep vergadering maar vòòr de persconferentie op 23 juni een brief zal worden verzonden naar de volksvertegenwoordigers. De tijd ter voorbereiding van de brief moet langer zijn, dit kan door de lunch te verschuiven.

Er worden 3 bijlagen genoemd die met de brief worden meegestuurd, hieraan toevoegen andere relevante stukken zoals onderzoeken die compleet zijn (mogelijkheid tot downloaden).

Griffiers informeren dat op 23 juni tussen 12.00 – 12.30 uur de informatie wordt gestuurd naar gemeenteraden en Provinciale Staten.

██████████ vraagt of dit advies van het kernteam afkomstig is. Gedeputeerde Fokkinga bevestigt dit.

Kort voor de eventuele persconferentie op 23 juni (avond van tevoren) wil LTO de boeren rondom Holwerd bij elkaar roepen en hen informeren. Met het nadrukkelijke verzoek om de informatie nog niet te verspreiden.

██████████ spreekt de wens uit dat de stukken voor het stuurgroep overleg van de 23^e juni voldoende kwaliteit hebben met conclusies gebaseerd op alle gedegen onderzoeken en rapporten, om zo tot een unaniem besluit te komen. Voor EBO is er nog geen eindrapport. Voorkomen moet worden dat allerlei meningen alle kanten op gaan. ██████ vindt het tijdpad een beetje 'griezellig'. Er kan in de stuurgroep een situatie ontstaan dat er nog geen standpunt ingenomen kan worden. Dit voelt als 'met stoom en kokend water'.

■■■■■ onderschrijft de mening van ■■■■■. Het hele verhaal moet nog opgeschreven worden en dan in het kernteam weer uitgewerkt worden.

Er is al een aanzet gemaakt. De deadline voor het uitschrijven is 15 juni a.s.

■■■■■ vindt het makkelijker om het stuk zo te schrijven dat de Stuurgroep 23 juni een unaniem besluit kan nemen.

■■■■■ twijfelt aan de mogelijkheid hiervan. Het advies vanuit het kernteamoverleg van 2 juni aan de stuurgroep is om 3 of 4 scenario's te beschrijven (a, b, c, d).

- a. voor het integrale verhaal,
- b. de natuurlijke variant (geen sluis voor schepen naar binnen),
- c. is gebiedsontwikkeling en leefbaarheid,
- d. we doen niets.

■■■■■ en ■■■■■ zijn het eens met het voorstel van ■■■■■. ■■■■■ benoemt dat het uitlekken een groot risico is en stelt voor om wel iets te organiseren en te delen wat er nu ligt en dat er gekoerst wordt op een aantal scenario's.

■■■■■ is blij met de genoemde scenario's. Dit haalt ook de druk van 23 juni af. Als je een persmoment geeft verwachten de mensen ook groot nieuws. Het traject ■■■■■ en ■■■■■ is er ook nog.

■■■■■ vraagt zich af wat het doel van de persconferentie dan is als er geen harde beslissingen worden genomen.

Hier komen wij later op terug meldt gedeputeerde Fokkinga.

■■■■■ (ook aanwezig bij het kernteam overleg) denkt dat per scenario omschreven moet worden:

- de mate van haalbaarheid,
- inschatting vergunbaarheid,
- financiers, mogelijke aanvullende financiers.

Op basis daarvan kan besloten worden met welk scenario / welke scenario's doorgewerkt kan/kunnen worden. Ten aanzien van communicatie zoveel mogelijk voorkomen dat teveel mensen de info krijgen. Redelijk kort na de stuurgroep vergadering een persmoment plannen. Dat hoeft niet dezelfde dag.

Gedeputeerde Fokkinga vraagt of het te vroeg is om op 23 juni a.s. al met aantal zaken naar buiten te komen, zoals ■■■■■ aangeeft. Hoe kijkt gemeente NO Fryslân hier tegenaan?

De heer Braaksma deelt mee dat de gemeente een groot voorstander is van de economische ontwikkelingen in het gebied. Hij is nieuwsgierig naar de verschillende varianten die worden genoemd. Om kort voor het persmoment met boeren, of anderen, om tafel te gaan lijkt hem niet verstandig. Hoe meer mensen op de hoogte zijn, hoe sneller informatie lekt.

■■■■■ kan zich prima vinden in het communicatie advies zoals dat er nu voorligt en is het eens met wat ■■■■■ en Braaksma zeggen om vooraf niet met mensen uit het gebied in gesprek te gaan. De reden hiervoor is dat er na de persconferentie genoeg ruimte is om de achterban te informeren. De Stuurgroep geeft advies aan de achterbannen. Deze procedure is ook voor de boeren bedoeld. De Stuurgroep maakt een keuze uit de varianten om zo verder te gaan en daarmee aangeven welke richting op te gaan. Beheer en Onderhoud is nog onvoldoende duidelijk.

■■■■■ sluit zich aan bij ■■■■■ en is het roerend eens met ■■■■■. Nu geen Go/No Go moment maken maar kiezen voor scenario('s) die we verder uitwerken. Terugmelding in expertgroepen is aan de orde geweest, er zijn nog veel vragen die heel bepalend zijn voor de uitkomst. Beheer en Onderhoud van een sluis met klep is ook nog niet geregeld. RWS moet een sleuf graven en is de enige die dit mag doen.

Het Ministerie weet nog van niets. Dit moet allemaal nog uitgezocht worden.

Op 23 juni a.s. communiceren dat we een aantal varianten gaan bekijken maar daarvoor moet nog wel wat gebeuren! ■■■■■ is het eens met ■■■■■ om niet bepaalde groepen een avond van tevoren al te informeren, dit zo mogelijk voorkomen.

■■■■■■ is ervan uitgegaan dat er 23 juni tijdens het persmoment een Go/No Go moment zou zijn. Nu blijkt dit niet zo te zijn. Als het kernteam met verschillende varianten komt is het moeilijk voorspelbaar om in de stuurgroep een keuze te maken. ■■■ vraagt zich af waarom er op 23 juni a.s. een persconferentie moet worden gegeven. Wat is het doel daarvan? Er is nog weinig concreets te melden.

Gedeputeerde Fokkinga is het ermee eens dat het persmoment heel bepalend is om een stand van zaken aan te geven. Hoever zijn we, wat gebeurt er? De vraag is of we al zover zijn. Dit is misschien nog niet het moment om de pers erin te betrekken. We kunnen misschien beter eerst kijken naar de varianten en het persmoment iets verder in de tijd zetten.

■■■■■■ zegt dat er nog teveel dingen onderzocht moeten worden. Kunnen we dan wel beslissingen nemen? Wij moeten geen onrust brengen door het geven van een persconferentie. De gemeente heeft herhaaldelijk aangegeven om niet naar hun te kijken voor het beheer van een sluis, daar hebben zij het geld niet voor. Het Wetterskip heeft dit ook nog niet toegezegd. Vaargeul (RWS) heeft ook geen toezeggingen gedaan. Als er geen partij is die de kosten op zich wil nemen kan er niets gebeuren. Er zijn nu nog teveel van dit soort vragen. Over het traject met Winsemius en Kuijken is ook nog geen nieuws te melden.

■■■■■■ vindt het nadenken over de variaties al een hele klus en stelt voor om wel een communicatie moment te doen. Je moet wel iets laten horen met dan een aantal optimalisaties. De onzekerheden zijn terecht. Uitstralen dat er veel is opgehaald. ■■■ heeft hiervoor al een krantenartikel in zijn geheugen: Wij hebben een richting en wij gaan met de variaties aan de slag voor het Go or No Go moment wordt bepaald. De onrust is voelbaar. Stukje vertrouwen geven dat we bezig zijn.

Gedeputeerde Fokkinga stelt voor een voortgangsrapportage te geven. Dit kan op verschillende manieren, als een soort tussenstap, en je laat ook iets van je horen.

■■■■■■ is van mening dat er al veel is opgehaald en dat er al behoorlijke stappen zijn genomen. Wat is een ingeschatte haalbaarheid. Het is prima om het zo te delen met de pers. Geen kader aan binden maar je zoekt de komende maanden naar oplossingen.

■■■■■■ vindt het lastig. 1. Er zouden optimalisatie studies gedaan worden en een onderzoek t.a.v. de kosten van beheer en onderhoud. Dan horen we wie waarvoor verantwoordelijk is. Dit had toch allang duidelijk moeten zijn? Het Wetterskip doet niets financieels, dat is duidelijk en dit is al vaker in een stuurgroep overleg gezegd. Dus heb geen verwachting dat dit standpunt verandert.

■■■■■■ vindt dat uit een notitie over Beheer en Onderhoud duidelijk moet blijken wat alles kost. ■■■ had de verwachting dat dit mede opgeleverd zou worden met de andere stukken. Dit geeft inzicht in de 'utopie' om welk scenario dan ook in de lucht te houden. Hoe kan het kernteam scenario's op een rij zetten met plussen en minnen, die nog gewogen moeten worden als voorstellen richting bestuur met een advies? Dit gaat in de stuurgroep alle kanten op, hoe kunnen we dan een verhaal naar buiten brengen met allerlei petten op. ■■■ vindt het helemaal niks!

■■■■■■ snapt de uitingen van ■■■■■ heel goed. Opdracht aan ons was 'wij willen hom of kuit'. Er wordt heel veel werk verzet maar er zijn nog steeds meer onzekerheden dan gewenst. Advies aan gedeputeerde zal zijn om eigendom, beheer en onderhoud beter uit te werken. Het Kernteam heeft gezegd dat we met z'n allen voor de zomer een politieke richting willen aanleveren. Elk scenario moet nog nader uitgewerkt worden. Alles moet beter omschreven worden. De helft van het benodigde geld is er nog niet. ■■■■■ stuurt de stuurgroepleden nog het rapport toe van zijn bevindingen (vertrouwelijk). Het voelt voor ■■■ niet goed dat we op dit moment een persconferentie willen geven. Het voelt beter om wel een persbericht te laten uitgaan.

Gedeputeerde Fokkinga is het ermee eens dat Beheer en Onderhoud klip en klaar moet zijn maar we zijn nog niet zover. Een soort van tussenstand naar de achterbannen sturen. De scenario's in de stuurgroep bespreken en verder niet. Dan verder in de tijd bij een variant uitkomen of keuzes moeten maken. Het tijdstip hiervoor opschuiven. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer een besluit hierover genomen kan worden.

■■■■■■ is van mening dat wij hiermee niet het beeld moeten oproepen dat we nog veel niet weten. We weten ook heel veel wel! Er is meer tijd nodig. Als we weten hoe de varianten eruit zien, kunnen we aan

de slag met de financiering en beheer en onderhoud. Dit moeten wij dan wel besluiten in de stuurgroep vergadering van 23 juni a.s.

■■■■■ vindt een brief en persbericht prima. De scenario's aangeven met plussen en minnen die uitgezocht moet worden. Er komen sowieso vragen vanuit de pers. Wie gaat dan antwoord geven op die vragen?

Gedeputeerde Fokkinga vindt dat de informatiebrief niet voor 23 juni klaar hoeft te zijn maar wel voor de zomer.

■■■■■ is tot de conclusie gekomen dat het niet handig is om een persconferentie te geven en dat het op dit moment niet nodig is de achterban te informeren. In het persbericht moeten wij wel iets zeggen maar ook weer niet teveel. De landbouw zit er kritisch in. Eventuele te positieve geluiden moeten niet leiden tot benaderen door de pers van de landbouw. Dan moeten wij er wel iets van zeggen.

De heer Braaksma is van mening alles te laten uitzoeken en de financiële onderbouwing hierin direct meenemen, anders houden we elkaar voor de gek.

Gedeputeerde Fokkinga deelt mee dat de financiën, inclusief de bedragen, (provincie, gemeente, vogelbescherming) die beschikbaar zijn gesteld bekend zijn bij de Provincie. Ongeacht welk scenario is dit nog niet voldoende. De Stichting is druk bezig verschillende fondsen te betrekken.

■■■■■ gaat er vanuit dat er tijdens de stuurgroep vergadering van 23 juni a.s. op basis van goeie documentatie kan worden overlegd en op basis daarvan conclusies kunnen worden getrokken of scenario's afgekeurd kunnen worden. Het is dan niet nodig om hiervoor een financiële onderbouwing te zoeken. Dat scheelt een hoop werk. ■■■■ hoopt dat die helderheid er dan zal zijn.

■■■■■ deelt voor de duidelijkheid mee dat de stuurgroep een advies geeft aan de diverse achterbannen en dat de achterbannen zelf een beslissing gaan nemen.

Gedeputeerde Fokkinga bevestigt dat de stuurgroep slechts voorgenomen besluiten kan nemen. Provinciale Staten en gemeenteraden zijn uiteindelijk de baas. Hij trekt de conclusie dat er op 23 juni geen persconferentie zal zijn. Wel zal er voor het zomerreces een persbericht uitgaan. Dit nieuwsbericht moet goed gebalanceerd zijn en is niet bedoeld om reacties uit te lokken. De partijen moeten het eens zijn over de tekst. In de vergadering van 23 juni a.s. staat dit dan op de agenda met een voorstel. Dan ook de varianten bespreken waarover richtinggevende besluiten kunnen worden genomen. De stukken voor deze bijeenkomst worden op 15 juni naar de deelnemers gestuurd.

■■■■■ ■■■■■ zegt dat er een extra kernteam vergadering is ingepland op 13 juni 2022 waarin dit aan de orde is. Het persbericht komt op de agenda van de 23^e.

■■■■■ vraagt of het onderwerp bij PS en de gemeenteraden in oktober op de agenda's staat want dit veroorzaakte de politieke druk.

Gedeputeerde Fokkinga deelt mee dat het wel vaker gebeurt dat een onderwerp doorgeschoven wordt op de agenda van PS. Dit op 23 juni a.s. bespreken. De verwachtingen moeten wel serieus worden genomen en de budgetten moeten wel gereserveerd blijven.

■■■■■ wil dit vertrouwelijk in zijn bestuur bespreken. Ook in colleges GS en B&W als 'geheim' bespreken en in het hoofdbestuur van Vogelbescherming en RWS.

■■■■■ oppert het idee om in plaats van een persconferentie een Raden en Staten bijeenkomst te organiseren.

Gedeputeerde Fokkinga geeft als eerste een reactie en geeft aan dit niet te doen. Het roept allerlei vragen op. Voor dit moment is het beter het low-profile te houden.

Besluit:

- Besloten wordt om op 23 juni geen persconferentie te geven maar wel een persbericht uit laten gaan om iedereen te informeren wat er allemaal al wel gedaan is.
- Het advies naar de Stuurgroep wordt iets minder hard, omdat er nog veel uit te zoeken is.
- Meenemen of de inplanning PS en Raden voor oktober al op de agenda staat.

3. Documentaire HUMAN:

De provincie is benaderd door de documentairemakers die eerder een documentaire hebben gemaakt over Holwerd aan Zee. [REDACTED] (provincie) heeft contact gehad met de makers van HUMAN. De makers willen een integere documentaire maken die alle kanten belicht. Ze willen graag betrokken worden en het proces volgen en eventueel aansluiten bij de Stuurgroep vergadering van 23 juni a.s. Vraag is of de Stuurgroep hieraan wil meewerken? De uitzenddatum is ergens in 2023/24. Komende jaren wordt het proces gevolgd.

[REDACTED] merkt op dat dit ligt in het verlengde van een persconferentie zoals op dit moment is gepland. [REDACTED] heeft geen bezwaar om dit achteraf te doen, maar vindt het op dit moment lastig.

De heer Braaksma deelt mee dat HUMAN niet bij de Stuurgroep vergadering aanwezig moet zijn. Hij gaat wel akkoord met de interviews met partijen.

Gedeputeerde Fokkinga vindt het gevoelsmatig iets te prematuur, gezien de gevoelige situatie.

[REDACTED] is van mening om met één woordvoerder te werken. Voor nu is dit lastig en vindt het een beter idee om het nu maar even van ons af houden.

[REDACTED] staat er iets anders in. [REDACTED] is van mening dat HUMAN niet bij de vergadering aanwezig moet zijn maar vindt het wel goed om in gesprek te gaan hoe men dit proces in beeld wil brengen. Een dergelijk initiatief van onderaf met bijbehorende ingewikkeldheden is natuurlijk iets bijzonders. Goed om eraan mee te werken. Niet na vergadering van 23 juni maar direct interviewen en laten weten dat we het initiatief ondersteunen. Dit kan leiden tot een goeie documentaire.

[REDACTED] deelt mee dat iedereen erop moet letten geen uitspraken te doen waar Raden en Staten later op kunnen worden aangesproken.

[REDACTED] is het eens met [REDACTED]. De bedoeling is dat deze mensen de komende jaren een proces volgen. Ze gaan sowieso een documentaire maken, met of zonder onze inbreng. De vraag is of we mee willen werken.

Gedeputeerde Fokkinga onderkent de historische waarde van een dergelijke documentaire. Hij stelt voor dat we hierover nadenken en dit op de volgende vergadering verder bespreken.

[REDACTED] vult aan dat het woordvoederschap hierin bij de gedeputeerde moet liggen en in contact te gaan met de documentaire makers. Dit is van historisch belang. Het project Holwerd aan Zee is nieuw in Nederland.

Gedeputeerde Fokkinga vindt dat andere partijen ook invloed hebben en daarom ook iets moeten kunnen zeggen. Wie gaat wanneer iets inbrengen? In ieder geval dit over de zomer heen tillen. Wel doorgeven dat we willen meewerken.

Besluit:

- Besloten wordt om wel mee te werken aan de documentaire en aan de makers van de documentaire doorgeven om dit over de zomer heen te tillen.
-

4. Rondvraag:

Er zijn geen vragen. De vergadering wordt gesloten.